

právníckými osobami (judikát vídeňského nejvyššího soudu čís. 165). Správou jejich pověřeny jsou podle ustanovení § 1 císařského nařízení ze dne 9. listopadu 1858 čís. 205 ř. zák. a § 1 návodu o nakládání s hromadným sirotčím jměním vydaného k ministerskému nařízení ze dne 24. června 1859 čís. 123 ř. zák. a podle výnosu ministerstva spravedlnosti ze dne 5. ledna 1866 čís. 51 poručenské soudy. Podle § 26 citovaného návodu rozhodují o úročném uložení hotovostí hromadné sirotčí pokladny poručenské soudy podle zákonných ustanovení pro to platných. Žadatelé o zápůjčky mají se na ně přímo obrátiti (§ 28 téhož návodu). Poručenské soudy jako orgány vedoucí správu hromadných sirotčích pokladen ručí za rychlé a zákonným ustanovením vyhovující úročné uložení hotovostí do nich plynoucích a jsou povinny nahraditi zaviněnou škodu. Z těchto předpisů vyplývá, že o zápůjčce a tedy i o jejich podmínkách, zvláště i ve příčině jejího zajištění hypotekárního, rozhodují jen poručenské soudy a že uchazečům o zápůjčky i dlužníkům proti rozhodnutím poručenských soudů právo ke stížnosti pořadem soudních stolic nepřisluší. Stížnosti takové proto mají býti rekursním soudem odmítnuty; to rekursní soud, jakž z odůvodnění napadeného usnesení vyplývá, vskutku učinil, třebaže pochybil ve formě výroku, vyřknuv, že stížnosti nevyhovuje.

Čís. 12108.

Má-li dlužník kromě nynějšího služebního platu ještě roční důchod nezabavitelný podle § 46 zákona ze dne 21. února 1929, čís. 26 sb. z. a n., jest tento roční důchod čítati do existenčního minima, jež musí povinnému podle § 1 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n., zůstatí za všech okolností volným.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1932, R I 934/32.)

K vydobytí vykonatelné pohledávky 1.400 Kč povolil s o u d p r v é s t o l i c e exekuci zabavením důchodů, jež prý má dlužník jako hajný u zaměstnavatele, Emila K-a, záležejících jednak z naturalií, jednak z hotových peněz ročně 3000 Kč, a příkázáním zabavených důchodů k vybrání až do výše vykonatelného pohledávání. R e k u r s n í s o u d změnil napadené usnesení v ten způsob, že se zabavení a příkázání k vybrání důchodů, které má povinná strana jako hajný zaměstnavatele Emila K-a, vztahuje jen na jednu třetinu těchto důchodů a že povinné straně přes zabavení musí zůstatí z úhrnu těchto platů volným roční příjem 6000 Kč. D ů v o d y: Rekurs jest opodstatněn, neboť soud první stolice, povoliv exekuci v plném rozsahu, neposoudil věc s právní stránky správně. Podle ustanovení zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n. a zákona ze dne 2. července 1924, čís. 177 sb. z. a n. jsou vyňaty ze služebních platů osob zaměstnaných ve službách veřejných i soukromých jakéhokoliv druhu pro pohledávky nemající výsady, dvě třetiny těchto platů s tím dalším obmezením, že straně povinné musí z úhrnu platů těch zůstatí volným roční příjem 6000 Kč. Zákon nerozpoznává, zda povinná strana má snad ještě jiný příjem, na př. výslužné

neb pod. a dovoluje zabavení služebních platů bezvýhradně jen za podmínek v zákoně shora citovaném uvedených. I když tedy strana povinná má snad ještě výslužné placené jí Úřadovnou A Všeobecného pensijního ústavu v Praze, nemůže okolnost ta ospravedlniti návrh vymáhající strany na povolení exekuce na jeho služební platy jako hajného bez obmezení v hořejším zákoně uvedeného.

Nejvyšší soud změnil napadené usnesení v ten rozum, že z něho vynechal slova: a že povinné straně přes zabavení musí zůstatí z úhrnu těchto platů volným roční příjem 6.000 Kč; po této stránce obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Podle § 1 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 2. července 1924, čís. 177 sb. z. a n. lze ze služebních platů osob zaměstnaných ve službách veřejných i soukromých exekucí zabaviti jen třetinu, vždy však tak, že musí dlužníku zůstatí volným roční příjem 6.000 Kč, a podle § 2 těchto zákonů platí totéž o výslužném s tím jen rozdílem, že volných musí zůstatí dlužníku ročně 4.000 Kč. Podle § 46 zákona ze dne 21. února 1929, čís. 26 sb. z. a n. o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách, mezi něž podle § 1 odst. (1) čís. 6 a) jest čítati i hajné, jest přípustné zabavení nároků pojištěnců jen potud, pokud stalo se k úhradě zákonného výživného, nebo k úhradě záloh jmenovaných pod čís. 2 uvedeného paragrafu, o něž v souzeném případě nejde. Podle exekučního návrhu a podle exekučních spisů přísluší povinnému od Všeobecného pensijního ústavu v Praze, jako bývalému lesnímu hajnému panství v L., roční důchod 6.786 Kč, který jest pro vymáhanou pohledávku nezabavitelný, takže dlužníku zůstává volným více, než činí existenční minimum 6.000 Kč. Dlužník je nyní zase ve službách nynějšího majitele velkostatku v L., E. K-a jako hajný a pobírá plat v naturaliích a v hotových penězích v hodnotě ročních 3.000 Kč. Pro posouzení přípustnosti objemu exekuce na nynější služební plat povinného jest přihlédnouti k tomu, že invalidní důchod 6.786 Kč, jenž dlužníku přísluší, jest vlastně jakousi náhradou výslužného, jest důchodem zajišťujícím dlužníku nezpůsobilému k povolání existenční minimum právě tak jako výslužné, odbytné atd., a proto jest sčítati oba druhy platů, takže dlužník pobírá podle toho ročně 9.786 Kč, z nichž jest podle § 46 zák. čís. 26/1929 nezabavitelných 6.786 Kč. Podle doslovu a ducha zákonů svrchu zmíněných jest částku 6.786 Kč čítati do existenčního minima, jenž musí zůstatí dlužníku za všech okolností volné; nelze proto, jak míní rekursní soud, z nynějšího služebního platu dlužníkovy vypočítati existenční minimum zvláště, tak, že by tu byla dvě existenční minima 6.786 Kč a 6.000 Kč, úhrnem 12.786 Kč, (srov. nález 5299 sb. n. s.). To by neodpovídalo duchu zákona. Jest přisvědčiti stěžovateli, že nebylo úmyslem zákonodárcovým, by dlužník požíval současně výhody obou zákonů, i zákona čís. 314/1920, pokud se týče zákona čís. 177/1924, i zákona čís. 26/1929 v míře neztenčené, by měl takto dvě existenční minima, by u něho byly z exekuce vyjmuty platy 9.786 Kč, po případě, kdyby jeho plat od

Emila K-a činil více než 6.000 Kč, aby z exekuce bylo vyjmuto 12.786 Kč. Nebylo by tedy spravedlivým uznati, že z nynějšího platu u Emila K-a lze mu zabaviti jen třetinu platu tak, že 6.000 Kč mu musí zůstati volným, a mimo to, že má pobíratí nezkrácený důvod 6.786 Kč jako rentu invalidní a starobní.

Čís. 12109.

Postup vymáhané pohledávky jest skutečností, zrušující pro posavadního věřitele nárok podle § 35 ex. ř. Lhostejno, že jde o postup knihovně zajištěné pohledávky bez knihovního převodu.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1932, Rv I 1453/30.)

Dlužník, proti němuž vedla žalovaná exekuci k vydobytí knihovně zajištěné pohledávky, domáhal se žalobou, o níž tu jde, nepřipustnosti exekuce, tvrdě, že žalovaná postoupila vymáhanou pohledávku Dr. Š-ovi. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, zjistiť, že žalovaná postoupila vymáhanou pohledávku Dr. Š-ovi. Odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Jest sice pravda, že i postup vymáhané pohledávky je skutečností, zrušující pro dosavadního vymáhajícího věřitele nárok podle § 35 ex. ř., jak vyslovil nejvyšší soud v rozhodnutí čís. 8128 sb. n. s. Soud procesní nepřihlížel však k tomu, že vymáhaná pohledávka jest hypotekárně zjištěna na nemovitostech žalobce, na něž se vede nucená dražba. Ku převodu pohledávky hypotekárně zjištěné nestačí však pouhé postupitelovo prohlášení, že pohledávku převádí na postupníka, a prohlášení tohoto, že pohledávku postoupenou přejímá (§ 1392 obč. zák.), nýbrž k hotovosti postupu hypotekární pohledávky vyhledává se ještě knihovní převod pohledávky, ježto pro zánik a převod hypotekární pohledávky platí předpisy zvláštní, vyplývající z principu publicity. Ustanovuje totiž § 469 obč. zák., že pohledávka knihovně zjištěná nezaniká a nepřechází na jiného již zaplacením nebo převodem, nýbrž teprve knihovním vkladem výmazu nebo převodu. V § 4 knih. zák. se stanoví, že se nabytí a převody knihovních práv uskutečňují jen jich zápisem do veřejné knihy. Postup pohledávky hypotekárně zjištěné tvoří tudíž jen titul k převodu pohledávky, k hotovosti postupu takové pohledávky jest však zapotřebí knihovního převodu, neboť teprve tímto knihovním převodem stává se postupník skutečným vlastníkem pohledávky a oprávněným věřitelem proti postoupenému dlužníku. Tomuto názoru nasvědčuje i ustanovení §§ 320 a 324 ex. ř., podle nichž se i nucený postup knihovně zjištěných pohledávek děje na základě právoplatného příkazního usnesení knihovním převodem, jakož i rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 29. července 1885, čís. 8828 sb. čís. 10.651, ze dne 29. září 1886, čís. 11.489, sb. čís. 11.189, ze dne 1. června 1892, čís. 6556 sb. čís. 14.285 a ze dne 11. října 1892, čís. 12.045 sb. čís. 14.420, v nichž vesměs zastáván jest názor, že k hotovosti postupu hypotekární pohledávky jest zapotřebí knihovního převodu. Tento knihovní převod pohledávky žalované na Dr. Š-a se však posud, jak z exekučních spisů patrno, nestal a jest proto vymáhající